

TER INFORMATIE

Aan de Staatssecretaris

**Directie Europese en
Internationale Zaken**

Auteur

10.2.e

T 06 10.2.e

10.2.e @minezk.nl

Datum

2 maart 2021

Kenmerk

DEIZ / 21060891

nota

Gesprek met Commissaris Breton 3 maart 2021

Kopie aan

MT-DEIZ, 10.2.e

10.2.e

(TOP), 10.2.e

(PV-

EU)

Bijlage(n)

Parafenroute

pSG EZK

10.2.e

Directeur DEIZ

10.2.e

BBR

Aanleiding

Op woensdag 3 maart heeft u van 16.30 tot 17.00 een onderhoud met Commissaris Breton bij EZK. Dit is een goede gelegenheid om te spreken over de productie van vaccins, **Buiten reikwijdte**. Tijdens het gesprek zal DGB&I 10.2.e aanwezig zijn en Directeur DEIZ 10.2.e.

Advies

U kunt kennis nemen van de nota.

Kernpunten

- Op 3 maart brengt Commissaris Breton, binnen de Commissie verantwoordelijk voor de productie van coronavaccins, een bezoek aan een fabriek van Halix (in Leiden) om daar te kijken hoe stoffen voor de productie van het vaccin Astra Zeneca worden geproduceerd.
- Hij zal worden begeleid door 10.2.e (lid kabinet Breton en politiek adviseur) 10.2.e (woordvoerder) en 10.2.e (Hoofd van de Vertegenwoordiging van de Commissie in Nederland).
- Commissaris Breton heeft al bezoeken gebracht aan twee fabrieken in België, een in Zwitserland (Moderna) en gaat donderdag naar Italië en daarna mogelijk ook naar Hongarije en Oostenrijk. Deze bezoeken zijn onderdeel van het in kaart brengen van de productie capaciteit van vaccins inde EU. Doel is te kijken of er meer kan worden geproduceerd.
- Mogelijk spreekt Breton nog met Minister De Jonge over de vaccintaskforce **Buiten reikwijdte**.

Ontvangen BBR

- Aansluitend heeft u een gesprek met Commissaris Breton. Naar verwachting zal Commissaris Breton ingaan op de productie van vaccins en u vragen naar de productie in Nederland.
- U kunt zelf actief de dossiers **Buiten reikwijdte** opbrengen.
- **Buiten reikwijdte**

Toelichting

Vaccinproductie

- In navolging van de motie van het lid **10.2.e** c.s. die de regering verzocht een speciaal gezant aan te stellen die de productie van vaccins daar waar mogelijk kan opschalen en extra contracten kan helpen sluiten (vergaderjaar 2020-201, 25295, nr 956), is door het Kabinet recent **10.2.e** aangesteld als special envoy vaccins in Nederland.
 - De Nederlandse gezant is gesprek met relevante partijen binnen Nederland om productiemogelijkheden te inventariseren.
 - Ook spreekt hij met de bedrijven die voor Nederland Covid-vaccins (gaan) leveren, ten einde vast te stellen of zij obstakels ervaren met opschaling waarbij Nederland een rol zou kunnen spelen.
 - Waar mogelijk zal de gezant daarnaast het tot stand komen van dialoog tussen partijen, samenwerking en contracten ondersteunen.
- De gezant is gevraagd zijn inspanningen nadrukkelijk te koppelen aan de inspanningen van de Europese Commissie. Commissaris Breton is vanuit de Europese Commissie verantwoordelijk gemaakt voor het aanpakken van de vaccinproductie in de EU.
- We zien de rol van de overheid nadrukkelijk als ondersteunend en faciliterend, bijvoorbeeld om dialoog tussen partijen te helpen voeren en/of om aangereikte belemmeringen in de opschaling voor bedrijven proberen weg te nemen. Vanuit EZK kunnen we hiervoor onze kennis en netwerk in de sector inzetten. Wat we niet moeten willen is om als overheid uit te stralen dat we de regie willen pakken als het gaat over de productie van vaccins. Van belang is dat dit onderscheid ook goed aan te geven in publieke uitingen.
- In het politieke debat ligt de farmasector regelmatig onder vuur (met als achtergrond het debat over 'dure' geneesmiddelen). Dit terwijl een aantal producenten, waaronder AstraZeneca, heeft aangegeven de vaccins gedurende de pandemie zonder winst oogmerk te produceren. In dit licht past ook de discussie over dwanglicenties, zowel in Nederland als in Europees verband wordt dit geregeld voorgesteld als mogelijke oplossing voor vaccintekorten.

- Een dwanglicentie komt echter pas in beeld als een octrooi een belemmerende factor is, de octrooihouder niet bereid is de licentie onder redelijke voorwaarden vrijwillig te verlenen, andere instrumenten niet helpen, inzet van de dwanglicentie proportioneel is richting octrooihouder, en inzet van een dwanglicentie daadwerkelijk kan leiden tot beschikbaarheid van een vaccin. Er is geen indicatie dat een dergelijke situatie zich nu voordoet. Bovendien is naast een licentie vaak ook kennis nodig. Dit kan niet worden afgedwongen. Daarom is overleg, samenwerking en vrijwillige licentiëring effectiever
- Ook het EU vaccin-exportverbod naar aanleiding van de leveringsproblemen bij AstraZeneca kent een eigen dynamiek. Op dit moment is een goede dialoog met de vaccinproducenten in ieders belang en is het voeren van beleidsdiscussies die dit proces ondermijnen niet wenselijk.
- Vaccinproductie is een internationale aangelegenheid, met internationale distributielijnen. Farmaceuten kiezen ervoor om op verschillende plekken in de wereld fill&finish en drug substance te maken. AstraZeneca heeft onder meer productielocaties:
 - Bij Halix (in Leiden)
 - In België (bij een plant met een grotere capaciteit dan Leiden). De locatie in België heeft opstartproblemen, waardoor opbrengst stukken lager is dan verwacht.
- Leden van de CDA-fractie hebben recent een aantal vragen over de Europese vaccininkoop gesteld, onder meer over gespreken met Halix in het verleden (Kamerstuk 22112-3022). Ook leden van de SP fractie hebben recent vragen gesteld over de productielocatie in Leiden (2021Z03442, 19 februari).
 - Het Kabinet heeft toegelicht dat sinds april vorig jaar alles op alles wordt gezet om waar mogelijk een impuls te geven aan het ontwikkelen van vaccins en ook het versnellen of vergroten van de productie.
 - In dat kader is ook gesproken met Halix, toen als lid van het consortium rond het kandidaat-vaccin van de Universiteit van Oxford. Op 4 mei jl. is er mede op verzoek van Halix verkennend gesproken over het mogelijk investeren in het opschalen van productiecapaciteit.
 - Daarbij is Halix uitgenodigd om met een concreet voorstel te komen, ter nadere beoordeling. Ook is daarbij aangeboden mee te denken, mochten er overige belemmeringen zijn.
 - Halix gaf aan op dat moment geen andere vragen te hebben. Het verzoek tot financiële steun bleek kort na de afspraak niet meer nodig, omdat vanuit het consortium met meerdere bedrijven zelf in voldoende middelen werd voorzien. Een concreet voorstel is daarna dus niet meer gedeeld.
 - Op 28 mei jl. is wederom contact geweest met Halix waarbij bovengenoemde nogmaals is herbevestigd.
 - De Nederlandse aankoopstrategie is in algemene zin gericht geweest op overeenkomsten met de producenten die vervolgens zelf afspraken met partijen in de productieketen maken. Dit was het uitgangspunt van de Inclusieve Vaccin Alliantie met Duitsland, Frankrijk, Italië en Nederland, alsook in de opvolgende samenwerking met de Europese Commissie via het Joint Negotiation Team. Op 13 juni jl. zijn er door de vier landen afspraken over 400 miljoen dosis van het Oxford-vaccin

gemaakt via de overeenkomst met AstraZeneca, die later is overgenomen door de Europese Commissie.

- In het kader van recente ontwikkelingen (aanstelling vaccin gezant in Nederland, aanstellen Commissaris Breton en productieproblemen voor AstraZeneca in de locatie in België) is uitbreiding van de productiecapaciteit bij Halix in Leiden nu wellicht een mogelijkheid.
 - De Nederlandse vaccin gezant is reeds in goed overleg met Halix en Astrazeneca en wil Commissaris Breton hier graag over bijpraten.
 - Opmerking: 10.2.e was graag bij het bezoek van Breton aanwezig geweest. Hij verblijft momenteel echter in Zweden, mede door quarantaineregels was het voor hem niet mogelijk hiervoor op korte termijn naar Nederland te reizen.

Buiten reikwijdte

Buiten reikwijdte

Kenmerk
DEIZ / 21060891

[Redacted content]

Buiten reikwijdte

Kenmerk
DEIZ / 21060891